

፫ የቅስና ህግ ሥርዓት

፩. ለቅስና ሹመት የሚያበቁ ሁኔታዎች

ሀ. ለቅስና የሚመረጥ ዲያቆን ነውርና ነቀፋ የሌለበት አንዲት ድንግል ሴት ያገባ ደገች ልጆች ያሉት ቂመኛያልሆነ አብዝቶ የማይጠጣ እጁን ለመማታት አንደበቱን ለመገዘት የማያፈጥን ገንዘብ የማይወድ እንግዳ መቀበልን የሚወድ በጎ ሥራን የሚያፈቅር ከኃጢአት የነጻ ደግና ቸር የሆነ ሰውነቱን ከፍትወት የገታ ወንጌልን በማስተማር ምእመናንን የሚረዳ እውነተኛ ትምህርት በማስተማር ሰውን ማጽናናት የሚቻለው ክደው ሊያስክዱ የሚተናኩሉትን የሚከራከራቸው መሆን እንደ አለበት ተሠርቷል ።

ማስረጃ (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፩ ዘሌ.፳፩.፯—፲፮)

ለ. ፴ ዓመት ያልሞላው ቅስና እንዳይሾም ተከልክሎ ።

ማስረጃ «ኢይወየም ቀሲስ ዘእንበለ በ፴ዓመት» (ፍትሐ ነገሥት ፮ ቀጠጣ ፲፩)

ሐ. ብሉይትን ሐዲሳትን ያልተማረ ይልቁንም አራቱን ወንጌል ያላወቀ ቅስና እንዳይሾም ተከልክሏል ።

ማስረጃ «ወኢይኩን አሐዱሂ ቀሲስ ዘኢየአምር ነገረ መጻሕፍት አምላካውያት ሠናያት» (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ በስ ፴፱)

መ. ለቅስና መብቃቱ ያልተመሰከረለት ቅስና አይሾምም ።

ማስረጃ «ወኢይኩን አሐዱሂ ቀሲስ ዘኢተንዕደ በስምዐ ሃምስቱ ዕደው» (ፍትሐ ነገሥት ፮ በስ. ፵፯ ።)

፬ ህግ ሥርዓት

ሀ. ኤጲስ ቆጶስ ቄስን በአንብሮተ እድ ይሾመዋል ቀሳውስት ቆመው ይዳሰሱታል ይጸልዩለታል ቄስ ዲያቆን ንፍቅ ዲያቆንና ከዚያ በታች ያሉት የሚሾሙት በኤጲስ ቆጶስ ብቻ ነው ኤጲስ ቆጶስ እነዚህን ሲሾም የማዕርጋቸውንና የሥርዓተ ክህነታቸውን ደረጃ ጠብቆ በሕዝብ ፊት ጸሎተ ህግ ሥርዓትን አድርሶ ይሾማቸዋል ።

ማስረጃ «ወለእመ ፈቀደ ኤጲስ ቆጶስ ከመ ደሢም ቀሲስ ያንብር እደሁ ላዕለ ርእሱ ወቀ ሳውስትኒ ከሎሙ ይግሥ ሥዎ ቀደሞሙ ወይጸልዩ ላዕሌሁ» (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፪ ረስጠ ፳፪፻፩ ።)

ኤጲስ ቆጶስ ሳይፈቅድ ቄስና ዲያቆን አይ ሾሙም፤ ማስረጃ «ወኢይሠየም ቀሲስ አው ዲያቆን ዘእንበለ በምክረ ኤጲስ ቆጶስ ዘው እቶሙ ታጎተ ሥልጣኑ ወይሢም ኤጲስ ቆጶስ ባሕቲቱ እስመ ሣልሳይ መዓርገሁ» (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮)

ክፍል ፪. በሰ ፲ ረስጠ ፪ ።

፫. የቀሳውስት ተግባርና ሥልጣን

ሀ. ቄስ መምህር ነው መምህርም እንደመሆኑ የቀናች ሃይማኖትን ያስተምራል ። ማስረጃ «አሰመ ቀሲስ በአምሳለ መምህር ወይኩኑ ቀሳውስት በጎቤክሙ መምህራን ለአ እምሮተ እግዚአብሔር» (ፍትሐ ነገሥት አን ቀጽ ፮ ድስቅ ፳፮)

ለ. ቄስ ሥራው ማስተማር ማጥመቅ፣ ቀድሶ ማቀሩ ረብ፣ መባረክ፣ ማሠርና መፍታት ማናዘዝ ነው ።

ማስረጃ (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፫.

ሐ. ቄሱ በአንብሮተ እድ ሕዝቡን ይባርካል ማስረጃ «ወይባርክ ወኢይትባረክ እምዘውጽቱ ይገዕስ» ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ረስጠ ፻፳)

መ. (ቄስ ሥልጣን ከህነት አይሾምም አይሸርም (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፫)

፬ ትእዛዝ ቀሳውስት

ሀ. ቄስ ምእመናንን መጠበቅና ሲታመሙ መጠየቅ በትምህርት ማጽናት እንደሚገባው ታዘዋል እውነተኛ ፍርድም መፍረድ ይገባዋል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፱ ።)

ለ. በመሠዊያው ቀኝ የሚቆሙ ቀሳውስት ከህ ናቱን ያስተናብራሉ፤ ሥጋ ወደሙ የሚቀበሉትን በየተራቸው እንዲቀበሉ ይቈጣጠራሉ፤ በግራ የሚቆሙ ቀሳውስት ሕዝቡን ያስተናቅ ራሉ ።

ማስረጃ «ወቀሳውስት እለ ውስተ የማን ያስ ተሐምሙ ለረድኤት በውስተ ምሥዋዕ ዜመ ያክብርዎ ለዘይደልዎ ክብር ወይመንገዎ ለዘ ይደልዎ ምናኔ ወቀሳውስትሰ እለ ውስተ ጸጋም ያስተሐምሙ በእንተ ጉባኤ ከመ ይኩኑ ገዳ ዓነ» (ፍትሐ ነገሥት ፮ ክፍል ፱ ።)

ሐ. ቀሳውስት ሐዋርያት ከሠሩት ሥርዓት ውጭ ትእዛዝ በማክበድ ሕዝቡን እንዳያስጨንቁ ታዘዋል ።

ማስረጃ «ወኢይወስክ አሐዱ እምቀሳውስት ምን ተኒ ክበደ ላዕሰ ሕዝብ ውፁኦ እምቀኖና አበ ዊን ሐዋርያት» (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ በሰ.፶፩ ።)

መ. ቄስ ታሞ በሚመረመርበት በሚታከምበት ጊዜ ከአልሆነ በስተቀር በማንም ፊት ፈጽሞ ዕርቃነን ሊጥልና ሊጋለጥ አይገባውም ። ማስረጃ ወኢይትአረቅ ቀሲስ ግሙራ ቅድመ መኑሂ እምሰብእ ዘእንበለ በጊዜ ዐጸባ (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፩.በስ ፶፫ ።)

ሠ. ቀሳውስት ከኤጲስ ቆጶሱ ዘንድ በየዓመቱ ፫ ጊዜ እንዲሰበሰቡ ታዘዋል ። ማስረጃ «ወይትጋብኡ ቀሳውስት ኅበ ኤጲስ ቆጶሳቲሆሙ ሠለስተ ጊዜያተ በበዓመት (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፩.ኒቅያ ፶፱) ።)

ረ. ካህናት የራስ ጠገራቸውን ማሳደግና ማጎ ፈር አይገባቸውም ።

ክፍል አምስት

ቀሳውስት ከሹመት የሚሻሩበት ሥርዓት

ሀ. በሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን ሊጠብቀው የታዘ ዘውን የማይጠብቅ፣ እንዳይሠራው የተከለከለውን የሚሠራ፣ በሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን ሕዝቡን የማያስተምርና የማይመራ ቄስ ሲኖር ከክህነቱ ይሻራል ። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፮ ።)

ለ. ቄስም ሆነ ዲያቆን ከሹመቱ በኃጢአት ከተ ሻረ በኋላ ደፍሮ ለአገልግሎት ቢገባ ከቤተ ክርስቲያን ተወግዞ ከምእመናን ይለያል እያ ወቀ በዚህ ድፍረቱ የተባበሩት ሁሉ ከምእመናን ይለያሉ ።

ማስረጃ ፤ (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ረስጠብ ፲፱ ጸክ ፩ ።)

ሐ. ቄስ ወይም ዲያቆን በሀገሩ የተሾመውን ኤጲስ ቆጶስን ንቆ አቃሎ ለብቻው ቤተ ክርስቲያን ከሠራ ኤጲስ ቆጶሱ እስከ ፫ ጊዜ ጠርቶት ከአል መጣ እሱና እሱን የመሰሉት ከሹመታቸው ይሻ ራሉ ፤ (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ረስጠብ ፳፪ ።)

መ. ቄሱ ያለበትን ቤተ ክርስቲያን ትቶ ወደ ሌላ ቤተ ክርስቲያን ከሔደ እንዲመለስ ተነግሮት ኮአልተመለሰ ከሹመቱ ይሻራል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ረስጠብ ፲፬ - ኒቅያ ፲፬)

ሠ. ቄስ በቁጣ ወይም በማናቸውም ምክንያት ምእመናንን ሥጋ ወደሙ ከከለከለ ከሹመቱ ይሻራል ። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፮ ኒቅያ ፳፮ ።)

ረ. ቀሳውስት ዲያቆናት በሥጋዊ ነገር ዋስ ተያዥ ምስክር አይሆኑም ይህን ያደረገ ከሹመቱ ይሻ ራል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፮ ክፍል ፮ ኒቅያ ፳፭ ።)

፩. የዲያቆናት ሢመት ሥርዓት

ክፍል አንድ

- ሀ. ለዲቁና ሹመት የሚያበቁ ሁኔታዎች
ዲያቆናት ጭምቶች ትዕግሥተኞች፣ ግብረ ገብ ነት ያላቸውና የሚታዘዙ፣ ሁለት ቃል የማይናገሩ ግለት አንድ ጊዜ እውነት፣ አንድ ጊዜ ሐሰት የማይናገሩ፣ አብዝተው ወይን የማይጠጡ፣ የማይገባ ትርፍ ገንዘብን መቀበል የማይሹ፣ ጉጹሕ በሆነ ልቡና ሃይማኖትን የተረዱ፣ ጋብቻ ያልደገሙ፣ ልጆቻቸውን ቤተሰቦቻቸውን ቀጥተው፣ ሠርተው ያሳደጉ መሆን ይገባቸዋል ፤ በዚህ ሁሉ የተፈተኑና ነውር የሌለባቸው ሁነው ሲገኙ ዲቁና ይሾማሉ (፩ ጢሞ . ፫ ጁ. ፲፫ (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ቀዳማዊ ጢት ፬ ።))
- ለ. በሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን መሠረት ለመጻፍ ርገ ዲቁና መብቃታቸው ተመስክሮላቸው እንዲሾሙ ታዘዋል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ረስጠ ፲፯ ።)
- ሐ. ከዚህ ጋር ለሰው የሚራሩ፣ የሚያዝኑ የማያን ጉራጉሩ፣ ከቂም ከበቀል የራቁ ቁጡዎች፣ ብስጩዎች ያልሆኑ፣ የማያዳሉ፣ ለመማርና ለማስተማር የተጉ እንዲሆኑ ታዘዘዋል ። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፩ ።)

ክፍል ሁለት

ሢመተ ዲቁና

- ሀ. ዲያቆን በአንብሮተ እድ ይሾማል
ማስረጃ «ሶበ ትሠይሞ ለዲያቆን አንብር እድስ ላዕሌሁ ወጸለ» (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ክፍል ፪ ረስጣ ፶፬ ቀጠጣ ፶፬ ።)
- ለ. ዲያቆናት ሲሾሙ ቀሳውስትና ዲያቆናት ከኤጲስ ቆጶሱ ጋር ሁነው አብረው ይጸልያሉ አንብሮተ እድ የሚያደርግለት ግን ኤጲስ ቆጶሱ ብቻ ነው ።
ማስረጃ « ወቀሳውስት ከሎሙ ወዲያቆናትኒ እንዘ ይቀውሙ ይጸልዩ» (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፪ ረስጣ ፶፬ ቀጠጣ ፲፬ ።)
- ሐ. ዲያቆን ጽጌ ዓመት ሳይሞላው አይሾምም ይላል ይሁን እንጂ ብቁ ሆኖ ከተገኘ ከዚህ ዕድሜ በታች ያለ ቢሆንም ይሾማል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፪ ቀጠጣ ፲፩ ።)
- መ. የዲያቆናቱ ቍጥር በቤተ ክርስቲያኑ ሰበካ ስፋትና ጥበት ይወሰናል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ቀጠጣ ፲፬ ኒቅያ ፳፯ ።)

ክፍል ፫

የዲያቆናት ሕይወትና ሥርዓት

- ሀ. ዲያቆናት እንደ ኤጲስ ቆጶስ፣ እንደ ቄስ ያል ነውር፣ ያለነቀፋ መኖር አለባቸው ።

ማስረጃ «ወይኩኑ ካዕበ ዲያቆናት ዘእንበለ ነውር በአምሳለ ኤጲስ ቆጶስ ወይኩኑ ፍጹማን በክህነቶሙ ለቤተ ክርስቲያን በዘይክሉ ገቢረ ዘእንበለ ሐፍረት»(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፫ ድስቅ ፴፯ =)

- ለ. ዲያቆናት ለቦታው ሁሉ በመዓልትም በሌሊትም በጎ ሥራን የሚሠሩ መሆን ይገባቸዋል = ከኃጢአት ጉጹሕ ሁኖ መልካም አገልግሎትን የሚያገለግል ዲያቆን ይረባል ይጠቅማል በጎ ዕድል ፈንታን ያገኛል(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፬ ረስጣ ፲፰ =)
- ሐ. ዲያቆን የእግዚአብሔር አገልጋይ እንደመሆኑ መጠን ለኤጲስ ቆጶስና ለቄሱ ይላካል «ወዲያቆንስ ከመ ዘይትለፀክ ለእግዚአብሔር ይትለፀክ ለኤጲስ ቆጶስ ወለቀሳውስት በኩሉ ግብር»(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ በደስ ፭ =)
- መ. ዲያቆን ሕሙማንን በመጎብኘት የችግረኞችን ጉዳይ ወደ ቄሱ ወደ ኤጲስ ቆጶሱ በማቅረብ ለችግረኞች ምጽዋት የሚሰጡትን ምእመናንን ሁሉ በማስተባበርና በመላላክ እንዲያገለግል ታዝዞአል(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፫ =)
- ሠ. ዲያቆን በጸሎተ ቅዳሴ ጊዜ ሕዝቡን ሥርዓት ይዘው እንዲቆሙና እንዲጸልዩ እንዳያንቀላፋና እንዳይተኙ እንዳይሰቁና እንዳይሳለቁ ይቈጣጠራል(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፲፪ ድስቅ ፲፪ =)

ረ. ሥጋውን ደሙን በማቀበል ጊዜ ሥጋውን ቄሱ ሲያቀብል ደሙን ዲያቆን ለሕዝብ ያቀብላል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፫ ረስጣ ፶፰ =)

ሰ. ቆሞሱና ሊቀ ዲያቆናቱ ለኤጲስ ቆጶሱ እንደ ሁለት እጆችና እንደ ሁለት ክንፎች ሆነው ሹመት በሚሰጥበት ጊዜ በቀኙና በግራው ይቆማሉ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሲሔድ አብረው ይሔዳሉ ወደ ሌላም ቦታ ሲሔድ አይለዩም ሊቀ ዲያቆናት በቀኙ ይቆማል ሌሎች ግን በግራ ይቆማሉ =

ማስረጃ « ወኮርአቢ ስኒ ይኩን ከመ ክልኤ እደዊሁ ወክልኤ ክነሬሁ ለኤጲስ ቆጶስ ወሶበ የሐውር ኅበ ቤተ ክርስቲያን አው ኅበ ካልዕ ይደሉ ከመ ይኩን ሊቀ ዲያቆን በየማኑ ወካልዐንሂ በጸጋሙ» (ፍትሐ ነገሥት ፯ ኒቅያ ፳፪)

ክፍል ፬

ዲያቆን ከመዓርጉ የሚሻርበት ምክንያት

ጉቦ ሰጥቶ የተሾመ፣ ወይም በጉልበት አስገድዶና አስፈራርቶ የተሾመ፣ ወይም በተንኮል የተሾመ፣ ወይም ሁለት ጊዜ የተሾመ፣ ሁለት ሴት ያገባ፣ በተሾመ ጊዜ ከሴት ርቄ ገጽሕ ጠብቄ እኖራለሁ

ብሎ ተሥሎ ከተሾመ በኋላ ስዕለቱን አፍርሶ ሚስት ያገባ፤ ዘወትር የሚሰክር፣ በክፉ ሥራ ጸንቶ የሚኖር፣ በሐሰት የሚመሰክር፣ አራጣ የሚቀበል፣ ባልንጀራውን የሚያማ፣ በሰው የሚታባይ፣ ኃይልን የሚያሳይ፣ ከዘማ ዊት ሴት የደረሰ፣ ቤተ ክርስቲያኑን ትቶ ከሐደ በኋላ የተመለሰ፣ ኤጲስቆጶስ ሳይፈቅድለት የመነኩስ፣ ተደብቆ ተክሊል ያደረሰ፣ ሰውን የሚመታ፣ እመነ ኩሳሊሁ፣ ተባሕትዎ እይዛሊሁ ብሎ ሚስቱን የፈታ፣ ከመናፍቃን የተጠመቀ፣ ቀርባናቸውን የተቀበለ፣ ኤጲስቆጶስን የናቀና ያቃለለ፣ ከመናፍቃን ጋር የጸለየ፣ ከተሻረ በኋላ የክህነት ሥራ የሚሠራ፣ ለብቻው ሌላ ቤተ ክርስቲያን የሠራ፣ ኤጲስቆጶስ ጠርቶት አልመጣም ብሎ የቀረ፣ ቤተ ክርስቲያኑን ትቶ ወደ ሌላ ቤተ ክርስቲያን የሐደ፣ ወደ ንግድ የሐደ፣ ከደሚ ያልነጸቸውን ሴት ከቤተ ክርስቲያን ያስገባ፣ ሥጋ ወደሙን ያሰጠ፣ ከዲቁናው ማዕርግ ይሻራል። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፯ ክፍል ፩ ።)

፮. የንፍቅ ዲያቆናት ሢመተ ክህነት ሥርዓት

ክፍል ፩

ለንፍቅ ዲቁና ሹመት የሚያበቁ ሁኔታዎች

ነገር የማያበዛ፣ የማይሰክር፣ የዛፈዛ የማይናገር፣ በጎ አኗኗር ያለው፣ በጎ ነገርን የሚወድ፣ የሃይማኖት ትምህርት ወደ ሚስጥበት ጉባኤ የሚሐድ፣ ታዛዥ የሆነ ንፍቅ ዲቁና ይሾማል (ፍትሐ ነገሥት ፳ ረስጣ ፲፮ ።)

ክፍል ፪

ሥርዓተ ሢመተ ንፍቅ ዲያቆናት

- ሀ. ኤጲስቆጶስ ንፍቅ ዲያቆኑን ሲሾም አንብሮት እድ አያደርግም በቃል ብቻ ንፍቅ ዲያቆን ብሎ ይሰይመዋል። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፪ ረስጣ ፳፯ ።)
- ለ. ንፍቅ ዲያቆን ሚስት ያላገባ ከሆነ ከሴት ርቆ ንጽሕ ጠብቆ እንዳኖረ ከአልተመሠከረለት አይሾምም። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፪ ።)

ክፍል ፫

የንፍቅ ዲያቆናት ሥራ

- ሀ. ንፍቅ ዲያቆናት ዲያቆናትን ይረዳሉ፤ ማስረጃ «ንፍቅ ዲያቆናት ስለመ እንተ ረዳክ ያን» (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ።)
- ለ. ንፍቅ ዲያቆናት በዲያቆናት ቦታ ገብተው በዲቁና መዓርግ ማገልገል ንዋየ ቅድሳት መንካት የዲያቆናትን ልብሰ ተክህኖ መልበስ አይችሉም። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ጸክ ፵፮/፵፯/፳፯/፳፰/፳፯/፵፫ ።)
- ሐ. ንፍቅ ዲያቆን በመቅደሱ በር ከውጭ ይቆማል ከዚያ አይለይም) ፍትሐ ነገሥት ፰/፫ ።
- መ. ንፍቅ ዲያቆን ደሙን አያቀብልም። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ጸክ ፴፱)

ክፍል ፬

ንፍቀ ዲያቆን የሚሻርበት ምክንያት

ንፍቀ ዲያቆን ከሰረቀ አንድ ዓመት ከሹመቱና ከሥራው ይታገዳል ከዓመት በኋላ ወደ ሥራው ይመለሳል ወደ ዲቁና ማዕርግ አይደርስም እስከ ፅሁፍ ሞቱ በንፍቀ ዲቁና ማዕርግ ይኖራል። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፬ በስ ሟ፰)።

፮ የአናጉንስጢስ ሢመተ ሥርዓት

ክፍል አንድ

ለአናጉንስጢስ ሹመት የሚያበቃ ሁኔታ

አናጉንስጢስ ማለት አንባቢ ማለት ነው በች ሎታው፣ በበጎ ጠባዩ የታወቀ፣ ነገር የማያበዛ፣ የማይሰክር፣ ዋዛ ፈዛዛ የማይናገር በጎ አኑዋኑዋር ያለው፣ በጎ ነገርን የሚወድ፣ የሃይማኖት ትምህርት ወደ ሚስ ጥበት ጉባኤ ለመሔድ የሚፋጠን፣ ታዛዥ የሚያነብ በውን ለመሥራት የሚተጋ፣ የሚያነብበውን ኃይል ቃል የሚያውቅ አናጉንስጢስነት ይሾማል። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፩ ረስጣ ፲፮)።

ክፍል ፪

ሥርዓተ ሢመተ አናጉንስጢስ

ሀ. አናጉንስጢስ በሚሾምበት ጊዜ አስቀድሞ ኤጲስ ቆጶሱ አንብብ ብሎ ወንጌል ይሰጠዋል። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፪ ረስጣ ፳)

ለ. ኤጲስ ቆጶስ አናጉንስጢስን ሲሾም አንብሮት እድ አያደርግም በቃል ብቻ አናጉንስጢስ ብሎ ይሾመዋል (ፍትሐ ነገሥት ፰ ፡ ክፍል ፪ ረስጣ ፳፯ በደስ ፯ በስ ሟ፰)።

ሐ. አናጉንስጢስ ሚስት ያላገባ ከሆነ ከሴት ርቆ እንደ ኖረ ካልተመሰከረለት አይሾምም (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፪)።

ክፍል ፫

የአናጉንስጢስ ሥራ

ሀ. አናጉንስጢስ አንባቢ ስለሆነ በቤተ ክርስቲያን ያነብባል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ድስቅ ቀዳማዊ)

ለ. አናጉንስጢስ ከፍ ከአለ ቦታ ቆሞ ከብሉያት መጸሕፍት ሁሉ በክፍል በክፍል እየከፋፈለ እየመጠነ ያነብባል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ድስቅ ፲፪)።

ሐ. አናጉንስጢሳውያን ንባብ በሚያነብቡበት ጊዜ ልብስ ተክህኖ አይለብሱም (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫)

ክፍል ፬

አናጉንስጢስ የሚሻርበት ምክንያት

ሀ. አናጉንስጢስ ከሰረቀ አንድ ዓመት ከሹመቱና ከማንበብ ሥራው ይታገዳል፤ ከዓመት በኋላ

ግን ወደ ንባብ ሥራው ይመለሳል መዓርግ አይጨመርለትም እስከ ዕለተ ሞቱ ድረስ በአ ንባቢነቱ ማዕርግ ይኖራል ። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፬ በስ ፵፰ ።)

ለ. በገና መቸ ኑሮ እንደሆነ ከተሾመ በኋላ ወደ ዚህ ሥራው መመለስ አይገባውም ከተመለሰና በዚህ ሥራው ከተገኘ በሰባት ሱባ፤ ጾም ይቀጣል ። ።

ከአልታረመ ከቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ይለያል(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰፣ ክፍል ፬፣ በስ ፸፬ ።)

ክፍል ፭

ሥርዓተ አናጉንስጢስ

አናጉንስጢስ ሚስት ማግባት ይችላል፣ ሚስቱ ከሞተችበት ሁለተኛ ያገባል (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፭ ረስጠብ ፲፯ በስ ፶፭)

፯ የመዘምራን ሥርዓተ ሢመት

ክፍል ፩

ኤጲስ ቆጶስ መዘምራንን በቡራኬ ይሾማል እንጂ አንብሮተ እድ አያደርግም(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፪)

ክፍል ፪

የመዘምራን ሥራ

ሀ. መዘምራን ዘማሪዎች ስለሆኑ ይዘምራሉ (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ድስቅ ፲፪)

ለ. መዘምራን የሚዘምሩት ከመዝሙረ ዳዊት ነው ። (ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ድስቅ ፲፪) በሀገራችን የቅዱስ ያሬድን ድርሰት ጭምር ይዘምራሉ ።

ሐ. መዘምራን በሚዘምሩበት ጊዜ ልብስ ተከህኖ አይለብሱም

«ወኢ ለአናጉንስጢሳውያን ወኢ ለመዘምራን ከመ ይልበሱ ሞጣሕተ ሶበ ያነብሱ («ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፫ ።)

ክፍል ፫

ሥርዓተ መዘምራን

መዘምራን ሚስት ማግባት ይችላሉ ሚስታቸው ከሞተችባቸው ሁለተኛ ማግባት ይችላሉ(ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፰ ክፍል ፭ ረስጠብ ፲፯ በስ ፶፭)